

שִׁבְדָּר הַקְּלָמָד לְלֹם ב"ג אַדְרֵי

שִׁבְדָּר קָלְקוֹטִי מַזְמָרִין חַיּוֹתָיו:

בְּכִי קָדֵם שִׁמְזוֹצִיאין מִפְּנֵי הַפְּעָל, אָזִי הַפְּנֵחַ וְהַפְּעָל נְקֻשָּׁרים בְּיַחַד, וְאֵין הַפְּרִישׁ בְּיַגִּיהָם. כִּי סָופֶת מִעְשָׂה בְּמִחְשָׁבָה תְּחִלָּה, דְּהִינּוּ כַּשְׁאָדָם רֹצֶחֶת לְעֵשָׂות אֵיזֶה דָּבָר, כְּגּוֹן לְבָנוֹת בֵּית. צָרִיךְ לְחַשֵּׁב תְּחִלָּה בְּמִחְשָׁבָה תְּזִוֵּה, אֵיךְ יְהִי צִוְּרָה בְּגִין בֵּיתוּ. וְאֵז כִּשְׁגַּמְרָה בְּמִחְשָׁבָה תְּזִוֵּה דָּמוֹת בֵּיתוּ, אָזִי מִתְחִיל לְבָנוֹתוּ. גַּמְצָא שָׁפּוֹת הַמִּעְשָׂה, בְּמִחְשָׁבָה תְּחִלָּה. וְקָדֵם שְׁחוֹצִיא מִפְּנֵי הַפְּעָל, אָזִי סָופֶת הַמִּעְשָׂה גַּנְקָשֶׁר עֲדֵין בְּתִחְלַת הַמִּחְשָׁבָה, וְאֵין הַפְּרִישׁ וְהַבְּדִיל בְּיַגִּיהָם כָּלֶל. וְצָרִיךְ לְרֹאֹת לְחוֹצִיא מִפְּנֵי הַפְּעָל, וְאָזִי גַּפְתָּחֵין וְגַבְדָּלֵין הַפְּנֵחַ וְהַפְּעָל.

רַיֵּשׁ הַפְּרִישׁ וְהַבְּדִיל בֵּין תִּחְלַת הַמִּחְשָׁבָה, שַׁהְיָא בְּחִינּוֹת כְּחֵלֶב, וּבֵין סָופֶת הַמִּעְשָׂה, שַׁהְיָא בְּחִינּוֹת פְּעָל. וְזֹה בְּחִינּוֹת אַלְפָתָה, כִּי אֲחֵינוּ שְׁתֵּי יְהִידִין, וְאֲוֹבָא אֶמְצָעָם, שַׁהְיָא בְּחִינּוֹת פְּתָחָה. וְאֲלֹו הַשְּׁנִי יְהִידִין, הָם בְּחִינּוֹת יְהִידָּה בְּרָאשׁ וְיְהִידָּה בְּסָוףֶת, שָׁהְם בְּחִינּוֹת כְּחֵלֶב וְפְעָל. הִינּוּ בְּחִינּוֹת הַיְהִידָּה שֶׁל שְׁמַם הַעַצְם, שַׁהְוָא שְׁמַם הַוִּיה בְּרוֹךְ הוּא, שַׁהְוָא יְהִידָּה בְּרָאשׁ, שַׁהְוָא בְּחִינּוֹת מִחְשָׁבָה תְּחִלָּה, בְּחִינּוֹת כְּחֵלֶב. וְהַיְהִידָּה הַשְּׁנִי, הָיָא בְּחִינּוֹת יְהִידָּה שֶׁל הַכְּנִוי, שַׁהְוָא שְׁמַם אַדְנִי, שַׁהְוָא יְהִידָּה בְּסָוףֶת, בְּחִינּוֹת סָופֶת מִעְשָׂה, בְּחִינּוֹת פְּעָל. וּבְתִחְלַת שְׁנִי יְהִידִין אֲלֹו הָם נְקֻשָּׁרִין יְחִידָה, וְאֵין הַבְּדִיל בְּיַגִּיהָם בְּגַלְלָה. וְאַחֲרֵי כֵּה כִּשְׁמְזוֹצִיאין מִפְּנֵי הַפְּעָל, הָם גַּפְתָּחֵין יְחִידָה, וְאֵין הַבְּדִיל בְּיַגִּיהָם בְּגַלְלָה. וְזֹה בְּחִינּוֹת הַוּאוֹ שְׁבַתּוֹדָה הַאַלְפָתָה, שַׁהְוָא בְּחִינּוֹת פְּתָחָה. הִינּוּ מַה שְׁגַּפְתָּחֵין וְגַבְדָּלֵין אֲלֹו הַשְּׁנִי יְהִידִין, שָׁהְם בְּחִינּוֹת כְּחֵלֶב וְפְעָל בְּגַלְלָה:

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר כ' עת כ' טוֹרֶף הַזְהָרֶג' תְּזִצְעָל' אֵלֶיךָ מִקְזָה שְׁדָךְ שְׁדָךְ מִסְפְּרַי רַבְבָּשׂ אַחֲזָה תְּקֹזָעַ לְכָל'

רָזַת הֵזָא שְׁבָתוֹךְ הָאָלֶף, הוּא בְּחִנַּת הֵזָא אֲוֹתִיות שְׂיִשׁ בֵּין
שְׁגִי הַיּוֹדִי"ז שֶׁל שְׁגִי הַשְּׁמוֹת הַגְּלִיל, בָּזָה, יַאֲקְדוֹנָקִי. כִּי
יְשֵׁשׁ שֶׁלֶשׁ אֲוֹתִיות אֲצֵל הַיּוֹד שֶׁל שֵׁם הַעַצֶּם, שַׁהוּא בְּחִנַּת תְּחִלָּת
הַמְּחַשְּׁבָה. וּכְן יְשֵׁשׁ שֶׁלֶשׁ אֲוֹתִיות אֲצֵל הַיּוֹד שֶׁל שֵׁם הַכְּפָנוֹי, שַׁהוּא
בְּחִנַּת סֻמְךָ מְעַשָּׂה. כִּי בְּכָל דָּבָר שְׁבָעוֹלָם יְשֵׁשׁ שֶׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת, שַׁהֲם
מֶקוּם וַצִּיּוֹר וַזָּמָן, שַׁהֲם בְּחִנַּת שֶׁלֶשׁ אֲוֹתִיות הַגְּלִיל. כְּגַון בְּשָׁאָדָם
רוֹצֶחֶת לְבִנּוֹת בֵּית, צָרִיךְ לְחַשֵּׁב בְּאֵיזָה מֶקוּם לְבִנּוֹתוֹ, וּבְאֵיזָה זָמָן,
וּבְאֵיזָה צִיּוֹר יְהִיָּה גְּבָנָה הַבֵּית, וּכְן בְּכָל דָּבָר שְׁבָעוֹלָם. וּכְן
אַחֲרִיכֶךָ בְּסֻמְךָ הַמְּעַשָּׂה, דְּהַיָּנוּ בְּשַׁעַוֹשָׁה אֶת הַדָּבָר, יְשֵׁשׁ גַּם כְּנָן שֶׁלֶשׁ
בְּחִינּוֹת הַגְּלִיל, שַׁהֲם מֶקוּם וַצִּיּוֹר וַזָּמָן. וְזֹה בְּחִינּוֹת שֶׁלֶשׁ אֲוֹתִיות
שְׂיִשׁ אֲצֵל יוֹד בֶּרֶאשׁ, שַׁהֲיָא תְּחִלָּת הַמְּחַשְּׁבָה, וּכְן יְשֵׁשׁ שֶׁלֶשׁ
אֲוֹתִיות אֲצֵל יוֹד בְּסֻמְךָ, שַׁהֲיָא בְּחִנַּת סֻמְךָ הַמְּעַשָּׂה, שַׁהֲם בְּחִנַּת
הֵזָא שְׁבִין שְׁגִי הַיּוֹדִין בְּגַל.

וְזֹה בְּחִנַּת שְׁנֵי הָרוּחוֹת הֲגִיל, שֶׁהָם רֹוח דָלָעָלָא וְרֹוח דָלַתָּא:
בְּגִיל, שֶׁהָם בְּחִנַּת כְח וּפְעָל. שְׁבַתְחַלָּה הֵם גַקְשָׁרִים יְחִידָה,
וְאַחֲרִיכָה גַפְתָחֵין וְגַבְדָלֵין בְּגִיל. כִי בְּחִנַּת שְׁתֵי הָרוּחוֹת הֲגִיל,
גַעֲשֵׂין עַל יְדֵי הַמְתֻקָת חֶרְזָן אַפָּ. כִי יִש בְּחִנַּת חֶרְזָן אַפָּ אַצְלַ הַשֵּׁם
יַתְבָרֵך בְּבִיכּוֹל, וְאַצְלַ בְּנֵי אָדָם. וְכַשְׁיִש חֶרְזָן אַפָּ, חַם וּשְׁלוּם, הוּא
בְּחִנּוֹת עַשְׂן שִׁיוֹצָא מִגְחִירֵיו. כִמו שְׁכָתּוֹב (תְהִלִים י"ח): "עַלֵּה עַשְׂן
בְאָפוֹ". וְזֹה הָעַשְׂן מִזְיק לְפִרְגָּסָה, [שְׁעַל יְדֵה מַזְכִיאֵין מִפְחָ אַל
הַפְעָל, כִי עַל-יְדֵי שִׁיִּש לוֹ פִרְגָּסָה וְאַינּוֹ גַצְרָך לְבִרְיוֹת, זֹכָה
לְאָמָת]. בְּחִנּוֹת עַלְמָא דָאָתֵי, בְּבְחִנּוֹת: "אַשְׁרִי שְׁאַל יָעַקְבָ בְעֹזָר
שְׁבָרוֹ עַל הֵ אַלְקִיו", שְׁעַל יְדֵי זֹה מַזְכִיאֵין מִפְחָ אַל הַפְעָל
כְדַלְקָמָן]. כִי הָעַשְׂן מִזְיק לְעִינִים בְּבְחִנּוֹת (מִשְׁלֵי י): "כְעַשְׂן לְעִינִים".
שֶׁהָם בְּחִנּת פִרְגָּסָה, בְּחִנּת (תְהִלִים קמ"ה): "עִינוּ כָל אַלְיךָ וִשְׁבָרֵנוּ"

וכו'. כי בעם מזיך לפרשנה, כמו שמו בא במקום אחר שבע
מפסיד הערךויות (עין לעיל בסימן ג"ט). וצריך לשבר ולהמתיק החרוז
אף, דהינו להמתיק הערךן ולבזרו, עד שייה נעשה ממגו בחינת
רזה. דהינו רזה אוירוי, שבעה מהתרירות הערךן.

רָזֶה הַרְזָחָת, שֶׁהוּא הַמִּתְקָתָה הַעֲשֵׂן שֶׁל הַחֲרוֹז אֲפָ, הוּא בְּחִינָת
מֶשִׁיחָה, בְּחִינָת (איְכָה ד): "רָזֶה אֲפִינוּ מֶשִׁיחָה ה'". וְכֹל זָמָן
שֶׁלֹּא בָּא בְּחִינָת זוֹה הַרְזָחָת אֶל בְּחִינָת הַיְדִים, עַדְיוֹן הוּא קָדָם
הַחוֹזֶה. כִּי עַקְרָב הַתְּווִיה, הוּא בְּבְחִינָת הַיְדִים, שָׁהֵם כָּלֵי הַעֲשִׂיאָה,
שֶׁשֶּׁם הוּא עַקְרָב הַתְּגִלוֹת בְּחִינָת הַרְזָחָת. בְּבְחִינָת (תְּהִלִּים ל"א): "בְּיַד
אֲפָקִיד רָזָחִי", וּבְבְחִינָת (איּוֹב י"ב): "אֲשֶׁר בִּידֹו נְפָשׁ כָּל חַי וְרוֹתָחָת כָּל
בְּשַׂר אִישׁ".

וְאַחֲרִיכֶךָ כַּשְׁגַתְגָּלָה הָרוֹזָח בְּבָחִינָת הַיְדִים, עַדְיוֹ שְׂנִי
הָרוֹחוֹת הַגְּלִיל, שְׁהָם בְּחִינָת כְּחָ וּפָעֵל בְּחִינָת
שְׂנִי הַיְדִים יַמְין וַשְׁמָאל, הֵם שְׂנִיֵּם בְּיַיחַד עַדְיוֹ. דְהִינוּ שְׁעַדְיוֹ לֹא
גַּפְתָּחוֹ וְגַתְפָּרְדוֹ הַיְדִים, שְׁפָשָׂם הַתְּגָלוֹת שְׁתִי הָרוֹחוֹת הַגְּלִיל. כִּי
עַדְיוֹ הַכְּחָ וְהַפָּעֵל גַּקְשָׁרִים יַחַד, וְאֵין הַבָּדֵל בְּיִגְיָהָם כָּלָל, וְאֵזֶй אֵין
גָּבָר בֵּין יַמְין לַשְׁמָאל הַגְּלִיל. וְאֵז עַדְיוֹ בְּחִינָת קָדָם הַבְּרִיאָה, דְהִינוּ
קָדָם שְׁמוֹצִיאִין מִכְחָ אֶל הַפָּעֵל, שְׁאוֹז הָן גַּקְשָׁרִים יַחַד הַגְּלִיל.

וְאַחֲרֵי כִּי **כַּשְׁמֹצִיאוֹן** מִפְנָחָה אֶל הַפְּעָל, אֲזֶה הוּא גָּמַר
הַבְּרִיאָה. וְאֲזֶה גַּפְתָּחִין הַיִדִּים, וְגָבָר בֵּין יָמִין
לְשָׁמָאל, בְּבִחִינָת (ישעיה מ"ח): "אָف יְהִי יִסְדָה אָרֶץ וַיִּמְגִן טִפְחָה
שְׁמָאים". כִּי אֲזֶה יִשְׁחַרְשׂ וְחַכֵּר בֵּין הַכְּחָה וְהַפְּעָל, שְׁהָם בִּחִינָת שְׁתִי
הַיִדִּים, שְׁתִי הַרְזֹחוֹת כְּגַם. וּכְלֹזֶה נָעִשֶה עַל יְהִי הַמְּטֻקָת הַחֲרוֹז
אָפָּגַם, וּזֹה בִּחִינָת 'אָפָּיִדְיִי', אָפָּדְיִקְאָגַם. וּזֹה בִּחִינָת (תְּהִלִים
קמ"ה): "פֹוְתָח אֶת יְדֵךְ", שְׁהַיִדִים גַּפְתָּחִין וְגָבְרִין בֵּין יָמִין לְשָׁמָאל

זֶקְןָ נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

כִּנְעָלָכְךָ פְּזֹהַרְתָּתְךָ לְצֹעֲדָתְךָ אַלְמָנָה כְּלָבָשְׁךָ
לְבָנָתְךָ מְלָאָכָתְךָ שְׂדָה פְּסָפָרָץ רְבָבָה תְּקָוָה לְפָלָלָה
חַקְנָתְךָ לְאָרוּעָי הַזָּכָאת "נְצָחָתִי וְגַנְחָתִי" שְׁעִירִתְךָ תִּקְוָה חַמִּידָתְךָ

כִּנְעָלָכְךָ זֶקְןָ נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יצא לאור ע"י הוצאה "נְצָחָתִי וְגַנְחָתִי" שְׁעִירִתְךָ תִּקְוָה חַמִּידָתְךָ 30

כִּנְעָלָכְךָ זֶקְןָ נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר' בְּנִינְתָּה יְדִיךְ, בְּנִינְתָּה שְׁגִינְתָּה יְדִיכְיִין הַגְּלִיל (כִּמוֹ שְׁבָתוֹב בְּזָהָר וּבְתֻקּוֹנִים בְּהַקְדָּמָה דָּף ז: וּמִבָּא בְּ"פְּרִיעָזִי-חִים" בְּשַׁעַר הַזְּמִירֹות פ"ה עַיִן שָׁם), 'אֶל תִּקְרֵי יְדָךְ אֶלְאָ יְדִיכְךָ'. בַּי הַיְדִים הֵם בְּנִינְתָּה שְׁגִינְתָּה שְׁגִינְתָּה יְדִיכְיִין הַגְּלִיל, שְׁהָם בְּנִינְתָּה וּפְעָלָה, שְׁזָה בְּנִינְתָּה שְׁתִּי הַיְדִים יִמְין וַשְּׁמָאל כִּנְעָלָכְךָ:

וְזֶהוּ 'פֹתַח אֶת יְדָךְ' סְפִירַתְבוֹת 'חַתָּךְ' פְּמֹזְבָּא, הַיְנוּ בְּנִינְתָּה שְׁהִדִּים גְּפַתְחִין וְגַחְתְּבִין, וְגַכְרֵב בֵּין יִמְין לְשְׁמָאל כִּנְעָלָכְךָ, בְּנִינְתָּה: 'אֶפְרַיִם יְסָדָה אֶרְצִי' וּכְזֹה כִּנְעָלָכְךָ. וְזֶה, 'חַתָּךְ' בְּגִימְטְרִיא שְׁתִּי פְּעָמִים רֹזֶח (כְּמֹזְבָּא בְּ"פְּרִיעָזִי-חִים" שָׁם), הַיְנוּ בְּנִינְתָּה שְׁגִינְתָּה שְׁגִינְתָּה הַגְּלִיל, שְׁהָם בְּנִינְתָּה שְׁגִינְתָּה הַיְדִין, שְׁגִינְתָּה הַיְדִים כִּנְעָלָכְךָ, בְּשַׁגְפַּתְחִין וְגַחְתְּבִין בְּשַׁפְמוֹצִיאָין מִפְּנֵי הַפְּעָל כִּנְעָלָכְךָ. וְזֶהוּ 'פֹתַח אֶת יְדָךְ' וּכְזֹה, בְּבִנְתָּה פְּתָח הַגְּלִיל. וּכְלָזֶה גְּשָׁעָה עַל-יְדֵי הַמְּתֻקּוֹת הַחְרוֹזָן אֶפְרַיִם, בְּבִנְתָּה 'רֹזֶח אֲפִינּוּ מֶשִּׁיחַ הַיְיָ' כִּנְעָלָכְךָ. וְזֶה פְּזַתְּחָה אֶת יְדָךְ רָאשֵׁי-תְבוֹת אֲפִי, הַיְנוּ בְּנִינְתָּה רֹזֶח אֲפִינּוּ וּכְזֹה הַגְּלִיל. בַּי עַל-יְדֵי בְּנִינְתָּה 'רֹזֶח אֲפִינּוּ' וּכְזֹה, גְּפַתְחִין וְגַחְתְּבִין הַיְדִים, שְׁהָם בְּנִינְתָּה שְׁתִּי הַרְוחֹות כִּנְעָלָכְךָ:

וּכְלָהּ הַמְּצֹוֹת וְהַעֲבָרוֹת תְּלִזְיִין גַּם כֵּן בְּזָהָר, בְּבִנְתָּה הַתְּפִתְחֹות הַיְדִים הַגְּלִיל, בְּבִנְתָּה כִּנְעָלָכְךָ וּפְעָל כִּנְעָלָכְךָ. בַּי יִשְׁבַּת בְּהָם גַּם כֵּן שְׁלֵש בְּנִינְתָּה הַגְּלִיל, שְׁהָם מֶקְומָם וְצִיּוּר וְזָמָן. וְזֶה בְּבִנְתָּה (אַבּוֹת פָּרָק ב): 'הַסְּתָבֵל בְּשֶׁלֶשֶׁה דְּבָרִים וְאֵי אַתָּה בָּא לִיְדֵי עַבְרָה', 'לִיְדֵי עַבְרָה' הִיקָּא, בַּי עַקְרָבְרָה הַעֲבָרָה, חַם וְשַׁלּוּם, גְּשָׁעָה עַל-יְדֵי בְּנִינְתָּה הַיְדִים הַגְּלִיל. וּבִתְחִלָּה הַעֲבָרָה בְּכָחָה, שְׁחוֹשֵׁב לְעַשּׂוֹתָה, חַם וְשַׁלּוּם, וְאַחֲרִיכָּךְ בְּשַׁפְמוֹצִיאָה מִפְּנֵי הַפְּעָל וְעַוְשָׁה אֹתָה, חַם וְשַׁלּוּם, אָזִי הוּא רְשֵׁע גָּמָור, וְחַשּׁוּב בְּמַתָּה, בַּי רְשָׁעִים בְּחַיְיכָה קְרוּזִים מַתִּים' (ברכות י"ח). וְזֶה בְּבִנְתָּה (תְּהִלִּים פ"ח): "כִּמוֹ חַלְלִים שׁוֹכְבִּי קָבָר" וּכְזֹה, הַיְנוּ הַרְשָׁעִים שְׁהָם בְּחַיְיכָה קְרוּזִים מַתִּים. וְזֶהוּ 'מִידָּךְ

זֶה נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

נְגַזְרוֹי', 'נְגַזְרוֹי' לְשׁוֹן חַתָּךְ, בָּמו שְׁפִירֵשׁ רְשַׁיִי. הִינּוּ שְׂהָעֲבָרָה גְּעַשָּׁה עַל-יִדְךְ בְּחִינָת חַתּוֹךְ הַיִדִים, בְּחִינָת פֹוֶתָחָ אֶת יִדְךְ סְפִירִתְבוֹת חַתָּךְ. וּמְגַפְילָת חַתּוֹךְ וְהַתְּפִתְחוֹת הַיִדִים אֵלּוּ שְׁבָקְדָשָׁה, גְּעַשָּׁה הַעֲבָרָה בְּבְחִינּוֹת זְהָמָה מִידָךְ נְגַזְרוֹי', לְשׁוֹן חַתָּךְ בְּגַ"ל. וְעַל כֵּן מוֹעֵיל תְּשׂוֹבָה עַל עֲבָרָה, בַּי עֲקָר הַתְּשׂוֹבָה הִיא חַרְטָה שְׁמַרְתָּחֶרֶט עַל הַעֲבָרָה, בְּחִינּוֹת (נְדָרִים כ"ב): 'פֶתַח חַרְטָה'. שָׁזָה בְּחִינּוֹת פֶתַח בְּגַ"ל, בְּחִינּוֹת פֹוֶתָח אֶת יִדְךְ בְּגַ"ל:

סְפִירָה קְצָאָר לְקָאָטָא מְזֻקְרָאָר הַשְׁוֹפָטָא:

ה לְהַזְכִיא מִפְחָח אֶל הַפְּעָל הַזָּא עַל-יִדְךְ שְׁלִמוֹת הַדְבּוֹר בַּי בְּלֵ� שְׁעַוְשָׁה הַאָדָם צְרִיכָה לְבֹוא בְּתִחְלָה בְּתוֹךְ הַדְבּוֹר, בַּי בְּלֵהָדְבּוֹרִים צְרִיכָיו לְבֹוא לְבִחִינָת מְחַשְּׁבָה דְבּוֹר וּמְעַשָּׁה, וּבְלֵהָמְחַשְּׁבּוֹת שְׁיִשְׁלֵשׁ לְהָאָדָם כָּלָם מְכָרְחִים לְבֹוא בְּתוֹךְ הַדְבּוֹר בְּשָׁעַת הְמְחַשְּׁבָה, וְאֶפְ-עַל-פִי שְׁאַיִן הָאָדָם מַרְגִּישׁ זֹאת אֶפְ-עַל-פִי-כֵן הַזָּא בְּדָקוֹת גָדוֹל, בָּמו שְׁכָתּוֹב בְּזַהֲרָה הַקְדוֹשׁ וְעַל יִדְךְ הַדְבּוֹר נְגַמֵּר הַמְעַשָּׁה וּוֹצֵא מִפְחָח אֶל הַפְּעָל וְעַל כֵּן צְרִיכָיו לְהַשְׁלִים אֶת הַדְבּוֹר בְּדִי לְהַזְכִיא מִפְחָח אֶל הַפְּעָל. (עַיִן לְקָפָן אַותְחָ):

ו שְׁלִמוֹת הַדְבּוֹר גְּעַשָּׁה עַל-יִדְךְ בְּחִינָת עַל-מָא דָאַתִּי, בַּי עַכְשָׁו הַדְבּוֹר חָסֶר וְאַיְנוּ בְשְׁלִמוֹת, מַאֲחָר שְׁאַיִן כָּל הַעוֹזָלָם קֹרְאַיִן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֶךְ עִם הַדְבּוֹר, אָבָל לְעַתִּיד יִקְרָאוּ כָלָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֶךְ עִם הַדְבּוֹר. בָּמו שְׁכָתּוֹב: "בַּי אָז אֶהֱפָךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְּרוֹרָה לִקְרָא כָלָם בְּשֵׁם הַיְיָ" (צְפְנָה ג' ט), 'שְׁפָה בְּרוֹרָה' דִיקָא. בַּי מַאֲחָר שְׁהָכָל יִקְרָאוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֶךְ עִם הַדְבּוֹר עַל כֵּן אָז יִהְיֶה לְהַדְבּוֹר שְׁלִמוֹת. וּכְלֹזֶה יִהְיֶה לְעַתִּיד עַל-יִדְךְ גָּדְלַת הַתְּגִלוֹת הָאָמָת שִׁיחָיה אָז. שְׁעַל-יִדְיךְ זֶה יִרְאָו הָכָלָת וְתְּפָאָרָת הַצְדִיקִים וְהַכְשָׁרִים, וּכְנַחַפְךְ מִפְלָת הַרְשָׁעִים, בַּי עֲקָר גָּדְלַת הַצְדִיקִים וְהַכְשָׁרִים הַגְּלִוִים

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר כ'תעל' כ'שנור פוזהרט'ת זצ'ל "אֶל אֶלְעָזָר מִקְוֹה שְׁדָך אֶחָד מִסְפֵּרִי רַבְבָּז אַחֲרָה תְּקוּנָה לְכָל'" א' "חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יצא לאור ע"י הוצאה "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

אליהם יתגלה רק לעתיד לבוא, ביום הדין הגדול והגורה, כי אז יראו הכל גדלותם ותפארתם. "מה רב טוב הפון להם". וכן להפוך יראו הכל אז מפלת הרשעים. כי אז יהיה יומא דין נארא שיהיה האדם גדוון על כל מעשה על כל פרט ופרט, ולא יותר לו על שום דבר קטן כי אין שכחה לפניו יתברך והכל יהיה גזבר לו אז. ואז יראו החלוקת שבין צדיק לרשות ובין מי שזכה להתקרב ולהתאחד לצדיקי אמת ובין מי שחלק עליהם. ועל ידי גודל התגלות האמת הזה ישובו כלם להשם יתברך ויקראו כלם בשם ה' ועל ידי זה יהיה הדבור בשלום:

וזא אבל צריךין להמשיך בחינת עלמא דאתה גם בעולם הזה, דהינו שיחיה מפללה לרשעים גם בעולם הזה, וזה נעשה עליידי אמת בג"ל. כי עקר מפללת הרשעים לעולם הבא יהי עליידי האמת שיתגלה אז (עיין פנים). ועל כן ב>Show האדם להתפלל באמת בשביל השם יתברך לבד בלי שום פגיעה בשביל בני אדם, עליידי זה זובין להמשיך הבחינה של עולם הבא בעולם הזה, דהינו שיחיה מפללת הרשעים גם בעולם הזה עד שיכרחו כלם לשוב אל ה'. ועלידי זה ממשיכין שלמות הדברים רקדשה גם בעולם הזה. ועלידי זה זובין להוציא מפה אל הפעלה כל הדברים שבקדשה שהושק לעשות:

בְּרִיאָה בְּרִיאָה בְּרִיאָה בְּרִיאָה

תמה (ה) **שְׁמַעֲתִי בָּשֶׁמוֹ מְהֻרְבָּדָף בְּרַסְלָב**, שְׁפָעָם אַחַת הָיָה
בַּדָּרֶךְ וַיהֲתִפְלֵל שְׁחִרְית וְגַפֵּל עַל פָּנָיו עַל יְמִינָו כַּפְהָזָג עַכְשָׁו. וּבָא
אַלְיוֹ רַב סְעִדִּיה גָּאוֹן וָאמֵר לוֹ שְׁגָם בְּשְׁחִרְית צְרִיכִין לְפָל עַל
שְׁמָאל:

תמתו (ו) אמר לאחד על מה שספר לפניו יהיה מרגל בעברות

גדולות, עד שַׁבַּמְעַט לֹא הִיה בַּיָּד עַצְמוֹ לְמַנְعָל עַצְמוֹ מַלְעַשׂוֹתָם. הַשִּׁיבָה לֹז שִׁיגַש בְּחִינַת הַתְּקִשְׁרוֹת לְקַשֵּׁר וְלַחֲבֵר עַצְמוֹ יְחִיד בְּהַתְּקִשְׁרוֹת חַזָּק, וְעַל-יִדְיִזָּה יִכְזְּלוּן לְהַתְּגִּבֵּר וְלַהֲגִּיצֵּל. וְלֹא בְּאָר הַעֲגִּינִּון. וְאַפְּעַל-פִּיכְנָן אָפְשָׁר לְהַבִּין הַעֲגִּינִּון קָצָת וְהִיא עַצָּה גְּפַלָּאָה (ועין בְּלִקְיָטִי הַלְּכוֹת הַלְּכוֹת רַאשׁ חַדְשׁ הַלְּבָה ו):

תג (ז) תקמ"א אחר שְׁבוּזָות בְּסֶמוֹךְ סִפְרֵר זֹאת מַעֲשָׂה אֶחָד מְאַגְּשִׁי-שְׁלֹמָנוֹ הִיה הַזָּלֶד כִּמֶּה שְׁגִים עַם מְחַשְּׁבָה שֶׁל עוֹלָם הַבָּא, וְהִיה רֹצֶחֶת לְדִבֶּר עַמּוֹ מִזָּה וְלֹא אָסְתִּיעָא מַלְתָּא. וּמֵי יָדָע מִזָּה כִּי מֵי הִיא גְּבִיא שִׁידַע מְחַשְּׁבָתָו. וְהִיא הִיה הַזָּלֶד עַם מְחַשְּׁבָה זוֹ כִּמֶּה שְׁגִים. בְּשְׁבוּזָות הַזָּה וְהִיא הִיה בְּכָאוֹן עַל שְׁבוּזָות, וְאַזִּי בְּשְׁבוּזָות חַלְמָם לֹז שְׁבָאוֹ שְׁגִי אַגְּשִׁים וְהִיה גְּרָאָה שֶׁאָחָד הוּא עֲקָר וְהַשְׁגִּי אֵינוֹ עֲקָר, רַק מְחֻמָּת הָאֶחָד הָעֲקָר בְּאָהוּא גַּם כֵּן. וְשָׁאַלְתִּי לָהֶם מָה הֵם עוֹשִׁין בָּאוֹן, הַשִּׁיבָה לֵי אָתוֹ הָעֲקָר הַגְּלָל שָׁאָתוֹ הָאִיש מְאַגְּשִׁי-שְׁלֹמָנוֹ הַכְּרִיחָה אָתוֹ שִׁינְשָׁבָע בְּסֶפֶר-תּוֹרָה בְּזַרְעוֹ עַלְזָה שִׁיבָּא לְבָאוֹ, וְגַשְׁבָּע לֹז וְסִפְרֵר לֵי אָתוֹ הָאִיש הַגְּלָל שְׁבָא עַבְשָׁו אֶת הַמְּחַשְּׁבָה שֶׁהַזָּלֶד עַמּוֹ הָאִיש מְאַגְּשִׁי-שְׁלֹמָנוֹ הַגְּלָל. אַחֲר-כֵּד כְּשֶׁבָּא אֶצְלֵי הָאִיש מְאַגְּשִׁי שְׁלֹמָנוֹ הַגְּלָל לְקַבֵּל רִשׁוֹת קָדָם גְּסִיעָתוֹ פְּגָהָוג. אָמְרָתִי לֹז אֶת הַמְּחַשְּׁבָה שֶׁלֹּו שֶׁהַזָּלֶד עַמּוֹ הַגְּלָל, וְכַלְתָּה גְּפָשׁוֹ מָאֵד וְגַתְמַלָּא שְׁמַחָה עַל שְׁבּוֹגָתִי מְחַשְּׁבָתָו:

תגא (ח) מִצְאָתִי בְּתַבִּיד הַחֲבָרִים, אָמַר שְׁטוֹב יוֹתֶר לִסִּפְרֵר עִם חֲבָרוֹ מְעַנְגִּינִּי עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא, כִּי כִּמּוֹ שְׁיִינּוּ מִגְבִּיהָ אֶת הַלְּבָב כִּמּוֹ שְׁכַתּוֹב (מִשְׁלֵי ל"א): "תְּנוּ שְׁכָר לְאֹבֶד וַיְיִן לְמַרִּי נְפָשָׁה", כֵּד הַדְּבָרִים שְׁמַסְפֵּר עִם חֲבָרוֹ מִגְבִּיהָ לְבָוֹ שֶׁל אָדָם, כִּמּוֹ שְׁכַתּוֹב (שם י"ב): "דְּאָגָה בְּלָב אִישׁ יִשְׁחַגָּה", וְדָרְשׁוּ רְבּוֹתֵינוּ זְכּוּגָם לְבָרְכָה יִשְׁיַׁחַגָּה לְאֶחָרִים. וּכִמּוֹ כְּשֶׁשׁוֹתָה מְעַט יִוֹּן מִגְבִּיהָ לְבָוֹ וּכְשֶׁשׁוֹתָה

אָלֶךְ נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר
כִּגְלוּ אָלֶךְ פָּזָה רְצֵית אַצְּעַל "אָלֶךְ מִקְוֹה שְׂדֹק אָחֵר מִסְפֵּרִי רְבָבוֹ אַחֲרָה תְּקֹזָעַ לְפָלָא"
30 "חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַוֹּצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁיבָת תִּיקְוָן המידות

וַיַּוְיַד הַרְבָּה גַּעֲשָׂה שְׁפָור וּמְגַח עַל מִשְׁבָּבוֹ. כִּכְדֵּם דְּבָרִים שִׁמְסְפָּרִים
אֲמִם יִשְׁבָּהּם עַל-כָּל-פָּנִים קָצַת אֲמָת, אַפִּ-עַל-פִּי שִׁישׁ בּוֹ צְבִיעּוֹת
וְגִדְלוֹת אַפִּ-עַל-פִּיכְנָן הוּא מְגַבֵּיהַ אֲתָת לְבָוֹ, אָבָל כִּשְׁאַיִן בְּהַדְּבָרִים
שָׁוֹם אֲמָת אֲלֹא מַלְאָ צְבִיעּוֹת וְגִדְלוֹת, וּכְשֶׁהוּלְךָ מַאֲתָתוֹ עֹזֶשׁ כָּל
הַעֲבָרוֹת וְהַתְּאֻוֹת, דְּבָרִים הַאֲלָה אַיִגְמָם מְגַבֵּיהַיּוּן אֲתָת הַלְּבָב. כִּמוֹ
הַיּוֹן כִּשְׁשׁוֹתָהּוּ הַרְבָּה בְּגַ"ל:

תגב (ט) אָמַר הַיּוֹם יִתְבְּרַךְ טֹוב תִּמְיד [גָּאַט אֵיז תִּמְיד גַּוְטָה]:
תגב (י) אָמַר, כִּמוֹ שָׁאַתָּם רֹאִים אַוְתִּי רְצֹונִי לוֹמֵר שְׁבָוְדָאי אַתָּם
מִתְּזִיקִים אַוְתִּי לְצִדְיק גַּמָּוֹר, אַפִּ-עַל-פִּיכְנָן אֲמִם הָיִיתִי עֹזֶר חַם
וְשָׁלוֹם עֲבָרָה גְּדוֹלָה בִּיוֹתָר, אַפִּ-עַל-פִּיכְנָן לֹא הָיִתָה הַעֲבָרָה
מִשְׁלָכָת אַוְתִּי כָּל רַק הָיִיתִי אַחֲר הַעֲבָרָה אִישׁ כֹּשֶׁר כִּמוֹ קָדָם,
רַק אַחֲר-כֵּד הָיִתִי עֹזֶשׁ תְּשִׁזְבָּה (הָאַט וּוֹיָא אִיר זַעַהַט מִיךְ אֵיךְ זָאַל חַם
וְשָׁלוֹם עֹזֶר זִיּוֹן דִּיא גַּרְעַסְטָע עֲבָרָה; וּוֹאַלְט דָּאַם מִיךְ גַּאַר נִיט אַרְאָפְ גִּיוֹוָאַרְפָּן,
אֵיךְ וּוֹאַלְט נָאַךְ דָּעַם גִּיוֹוֹן אָזְוִי אַיּוֹן עַרְלִיכְעָר יְוִד וּוֹיָא פְּרִיר, דָּעַר נָאַךְ וּוֹאַלְט
אֵיךְ תְּשִׁזְבָּה גִּיטָּאן):

תנד (יא) אָמַר עוֹד יְהִי זָמָן שְׁמֵי שְׁיְהִי אִישׁ כֹּשֶׁר פָּשָׁוט, יְהִי
חַדּוֹשׁ גְּדוֹלָה כִּמוֹ הַבָּעֵל-שְׁמִיטָוֹב:

סְפָרָר כְּלָקָאַטְאַי שְׁעַצְוֹת הַשְׁוֹפְטָאַי

יל אִם מִתְעֹזֵר הַאָדָם לְתִשְׁוֹבָה, אָזִי כִּשְׁרֹזֶץ לְפָגָם בְּדָרְכֵי הַיּוֹם
וְלִגְסָע לְהַצְדִּיק, מִתְגָּבֵר עַלְיוֹ בְּכָל פָּעָם יִצְרָר הַרְעָה חַדְשׁ יוֹתֵר חַזָּק
מִבְּתַחְלָה; וְכָל מַה שְׁגַבָּגָם יוֹתֵר בְּעַבּוֹדַת-הַיּוֹם, יִתְגָּבֵר עַלְיוֹ הַיִּצְרָר
הַרְעָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה. עַלְכְּנָן צְרִיךְ בְּכָל פָּעָם הַתְּגָבְּרוֹת בִּיוֹתָר
וְהַתְּחִזְקוֹת חַדְשׁ נֶגֶד הַיִּצְרָר הַרְעָה הַחַדְשׁ שְׁמִתְגָּבֵר עַלְיוֹ בְּכָל פָּעָם.
וּמֹזֶה בָּא מַה שְׁלַפְעָמִים כִּשְׁגַתְעָזֵר הַאָדָם לִגְסָע לְאַגְשִׁיאַאָמָת,
יִשְׁלֹז לֹז תְּשִׁזְקָה גְּדוֹלָה, וְאַחֲר-כֵּד כִּשְׁמִתְחִיל לִגְסָע גְּחַלֵּשׁ חַשְׁקוֹ,

וְלֹפְעָמִים כְּשֶׁבָּא לְהַצְדִּיק בְּעַצְמוֹ, נֹפֶל מִתְשֻׁקָּתוֹ לְגִמְרִי כֹּל זה גַּמְשָׁךְ מִבְּחִינָה הַגְּלִיל, כִּי תְכִפָּה כְּשֶׁגְּתַעֲוֵר לְגַסְעָה לְהַצְדִּיק הָאָמָת, אֲזִי הַמִּית יִצְרוּ הַרְעָה שְׁהִיה לוֹ בְּתִחְלָה, וְאַחֲרִיכָה כְּשֶׁרְצָחָה לְגַסְעָה, גַּתְהֹה לוֹ יִצְרָר הַרְעָה חַדְשָׁה חִזְקָה מִבְּתִחְלָה, כִּי כֹּל הַגְּדוֹלָה מִחְבָּרוֹ, יִצְרוּ גְּדוֹלָה הַיְמָנוֹ. עַלְפָנָם מֵשְׁרוֹצָחָה לְקַרְבָּה אֶת עַצְמוֹ לְהַשְּׁמָה יִתְבְּרַךְ בְּאָמָת צְרִיךְ הַתְּחִזְקוֹת חַדְשָׁה בְּכָל פָּעָם נִגְדָּה הַיִּצְרָר הַרְעָה חַדְשָׁה שְׁמַרְתָּה חַדְשָׁה עַלְיוֹ בְּכָל פָּעָם (שם עב).

טו כִּי יִשְׁכַּנְתָּה בְּחִינּוֹת בְּהַיִּצְרָר הַרְעָה, וְהַרְבָּה הַעוֹלָם הַיִּצְרָר הַרְעָה שְׁלָלָם הוּא גַּמְוֹךְ וּמְגַשֵּׂם מִאֵד, רֹוחַ שְׁטוֹת מִמְּשָׁשׁ. וּמֵשִׁישָׁה לוֹ דָעַת צָחָה בְּלִשְׁחוֹא, וּמְשִׁעָר בְּלִבָּה קָצָת אֶת גְּדָלָת הַבּוֹרָא יִתְבְּרַךְ בּוֹדָאי הַיִּצְרָר הַרְעָה הַזֹּה הוּא אֶצְלָוּ שְׁטוֹת גְּדוֹלָה וּשְׁגָעָז, וְאֶפְלוֹ גְּסִיּוֹן שֶׁל תְּאַוְתָּה גָּאוֹף הוּא אֶצְלָוּ שְׁטוֹת, וְאֵין צְרִיךְ שָׁוָם הַתְּגִבְּרוֹת גְּדוֹלָה, רַק שִׁישָׁה לוֹ יִצְרָר הַרְעָה אַחֲרָה גְּבוֹהָה מִזָּה הַרְבָּה. אֶבְלָל זֶה הַיִּצְרָר הַרְעָה שֶׁל רַב הַעוֹלָם הוּא שְׁטוֹת גְּדוֹלָה בְּאָמָת לְמֵשְׁהוֹא רַק בָּעֵל שְׁכָל אָמָת לְבָד (שם).

טו וַיִּשְׁכַּנְתָּה הַיִּצְרָר הַרְעָה שְׁלָלָם הוּא בְּחִינָת קְלִפָּה דָקָה, וְזֶה הַיִּצְרָר הַרְעָה אֵין מְגַרְיוֹן אֶלָּא בְּאִישִׁיחֵיל גְּדוֹלָה בְּמַעַלָה קָצָת, אֶבְלָל עֲדֵיוֹ אֵין זֶה הַיִּצְרָר הַרְעָה שֶׁל הַצְדִיקִים הָאָמָתִים, כִּי הַיִּצְרָר הַרְעָה שְׁלָלָם הוּא מְלָאָה הַקָּדוֹשׁ מִמְּשָׁשׁ (שם).

טו גַם בְּעַגְנִין הַהַתְּקִרְבּוֹת עַצְמוֹ לְהַשְּׁמָה יִתְבְּרַךְ יִשְׁכַּנְתָּה הַרְעָה גְּדוֹלָה, הַיּוֹנוֹ שְׁלַפְעָמִים רַבְויִי הַהַתְּלִיהְבּוֹת חֹזֵץ מִהְמָדָה הוּא מִהִצְרָר הַרְעָה. וְזֶה בְּחִינָת: "פָּנוּ יְהִרְפּוּ אֶל הֵי". וְצְרִיכִיּוֹן לְבַקֵּשׁ רְחַמִּים לְהַגְּצָל גַם מִזָּה (שם).

סְקָרֶר שְׁעָהָוָת נְגָרְיוֹן הַשְׁמָשָׁה:

רַסְגָּ סְפָר לִי אֶחָד שְׁהִיה מְשִׁיחָה עַמּוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, מַעֲגִין בְּגִי

אָזְלָקְנַתְנֵן וְלֹא יַעֲבֹר
כִּגְלֻעָה כְּאֶפְרַיִם מִזְמָרָתְךָ
חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר יָצָא לְאָרוֹעַי
שְׁעִיר וְאֶגְזָחָה תִּקְוֹן הַמִּידּוֹת
בְּגַעֲוָרִים שְׁשָׁבִיכָה מֵאָד שְׁגַעַשָּׂה קְלָקָול בְּגִינִּיחָם וּבֵין גְּשׁוֹתֵיהֶם
וְגִפְרְדִים זֶה מֵזֶה אֵיזֶה זָמָן, וְלִפְעָמִים גַעַשָּׂה מֵזֶה פְרָוֶד לְגִמְרִי חַם
וְשְׁלוֹם אָמֵר שֶׁזֶה מַעַשָּׂה בְּעַל דָבָר שְׁמַגִּיכָה אֶת עַצְמוֹ עַל זֶה מֵאָד
לְקַלְקָל הַשְּׁלוֹם שֶׁל בְּגַי הַגְּעוּרִים כִּי שִׁיתְפָּסּוּ בְמִצּוֹדָתוֹ חַם
וְשְׁלוֹם, עַל יְדֵי זֶה כִּי הוּא אֹזֶב עַל זֶה מֵאָד לְתִפְסָם בְגַעֲוָרִים
עַל יְדֵי קְלָקָול הַשְּׁלוֹם בַּיּוֹת חַם וְשְׁלוֹם, שְׁגָוִרָם בְעַרְמוֹמִיוֹתָו לְקַלְקָל
הַשְּׁלוֹם שְׁבִינִּיחָם וְהָאָרִיךְ בְשִׁיחָה זוֹאת:

רָסֶד הַזְּהִיר לְכַבֵּד וְלִיְקָרֶר אֶת אַשְׁתָּוֹ כִּי אָמֵר: הַלֹּא הַגְּשִׁים הֵם
סּוּבְלִים צָעֵר וַיְפֹנוּרִים גְדוּלִים מֵאָד מִילְדֵיהֶם, צָעֵר הַעֲבֹר
וְהַלְּדָה וְהַגְּדוֹלָה כִּאֲשֶׁר יָדוּעַ לְכָל עַצְם מִכְאֹזֶבֶם וְצָעֵרֶם וַיְפֹנוּרִים
בְכַמָּה אֲפָגִים הַקְשִׁים וּבְכַדִּים מֵאָד עַל כֵּן רָאוּי לְרָחָם
עַלְיָהֶם, וְלִיקְרָם, וּלְכַבְּדָם וּכֵן אָמְרוּ רְבּוֹתֵינוּ, זְכַרְוָנָם לְבָרְכָה (בְּבָא
מִצְעָא נֶט): 'אָזְקִירָוּ לְגַשְׁיכָו כִּי הַיְכִי דְתִתְעַתְּרוּ', וּכֵן אָמְרוּ (יְבָמָות
סָג): 'דִּינָו שְׁמַגְדָּלוֹת אֶת בְּגִינָו' וּכֵוָי:

רָסֶה הַזְּהִיר מֵאָד לְבָלִי לְאָכֵל בְצָלִים חַיִים כָל אָפָלוּ עַם שְׁמָן אָז
שְׁזָמָן וְאָפָלוּ עַל יְדֵי תְּעַרְבוֹת בְגֹזֶן עַל יְדֵי בִּיצִים וּבְיוֹצָא, וְאָפָלוּ
בְשִׁבְתָּה וְהַלְּעִיגָּע עַל הָאוֹמְרִים שְׁבִשְׁבָת מֵצָה לְאָכֵל דָבָר הַמִּזְיק
שָׁהֶם בְצָלִים חַיִים וְאָמֵר שָׁהֶם מִזְיקִים מֵאָד לְכַמָּה דָבָרים, וְחַשְׁבָּ
אָז כִּמָּה עֲגִינִי חֹלְאָת וּמִכְאֹזֶבֶם וְחַלְישָׁוֹת שְׁגֹרְמִים, אָז
שְׁבָחָתִים בְפִרְטִיּוֹת אָז הַכָּל שְׁחַחְמִיר מֵאָד וְהַזְּהִיר מֵאָד לְבָלִי
לְאָכְלָם חַיִים כָל אָפָלוּ עַל יְדֵי תְּעַרְבוֹת וְאָפָלוּ בְשִׁבְתָּה רַק
מִבְשָׁלִים מִתְרָא לְאָכֵל וּבְתִחְלָה שְׁאָלָנוּ אָזֶת עַל זֶה מִחְמָת
שְׁשָׁמְעָנוּ בְשָׁם הַבָּעֵל-שְׁמִסְטּוֹב זֶה שְׁהַזְּהִיר מֵאָד לְבָלִי לְאָכֵל
בְצָלִים חַיִים, וְאָמֵר שְׁבּוֹדָאי כֵן הוּא וְהַתְּחִיל לְחַשֵּׁב לְכַמָּה דָבָרים
הֵם מִזְיקִים וּכֵוָי בְגַזְבָּר לְעַיל וְאָז שְׁמְעָנוּ כָל הַגַּזְבָּר לְעַיל:

רָסוֹ אָמַר: שִׁישׁ צְדִיקִים שְׁהָם גְדוֹלִים בַתּוֹרָה וּבְקִיאִים בְסֶפְרִים
הַרְבָּה וּבְדָרְשׂוֹת רַבּוֹתֵינוּ זְכַרְוּנִים לְבָרְכָה, וּמְחִימָת זוּ דִיקָא אֵין
יִכּוֹלִים לְחַדְשָׁה בַתּוֹרָה מְחִימָת שְׁהָם בְקִיאִים מִאֵד כִּי בְשִׁמְמַת חִילָל
לוּמָר תּוֹרָה וּרְזֶחֶת לְחַדְשָׁה אֵיזָה דָבָר מִבְלָבָל אָוֹתָם בְקִיאוֹתָם
הַגְדוֹלָה וּמִתְחִילִים לוּמָר מִיד הַקָּדְמוֹת הַרְבָּה וּדְבָרִים הַרְבָּה מִה
שְׁיוֹדָעִים מִסֶּפְרִים, וּמְחִימָת זוּ נִתְבְּלֶבֶל דְבָרֵיהֶם וְאֵין יִכּוֹלִים
לְהַזְצִיאָה לְאוֹר אֵיזָה חָדּוֹשׁ גָּאהֶה וּתְפָסָ אֹז לְדָגְמָא גָדוֹל אֶחָד בְּדוֹרוֹ
שֶׁלֹּא הָיָה יִכּוֹל לוּמָר תּוֹרָה מְחִימָת זוּ וְהַמּוֹבֵן מִדְבָּרוֹ הָיָה כִּי
כְשֶׁרְזָצֵין לְחַדְשָׁה חָדּוֹשׁ צְרִיכֵין לְצִמְצָם אֶת מַחְזָה לְבָלִי לְרֹזֵץ מִיד
לְבָלָבֶל דָעַתּוֹ בְּרַבּוֹי הַקָּדְמוֹת שְׁאֵינָם מִכְרְחִים לְחַדּוֹשִׁיו וַיַּעֲשֵׂה
עָצָמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ וְאֹז יִכּוֹל לְהַזְצִיאָה לְאוֹר לְחַדְשָׁה חָדּוֹשִׁים הַרְבָּה
בְּהַדְרָגָה כְסֶדר וּעוֹד דָבָר מֵזָה אֶחָד אֵי אָפְשָׁר לְבָאָר דָבָר כֹּזה
בְּכַתְבָּה וְהַחְכָּם יִבְינֵן מִדָּעַתוֹ:

פְּנַךְ רַשְׁקָה שְׁרָאָב הַזְּמָנָה

(יח) חַבִּית שְׁפָקָקו בְּפֶקַק שֶׁל פְּשַׁתָּן לְמִתּוֹם נִקְבָּה שְׁבְדוֹפָנָה
שְׁמוֹצִיאִין בּוּ הַיּוֹן יִשְׁמַיְתִּיר אַעֲפָ שָׁא"א שְׁלָא יִמְחֹטֵט וְהָוָא
שְׁלָא יִהָא תְּחִתָּיו כָּלִי דְכִיּוֹן שְׁאֵינוֹ נְהַגָּה בְמְחִיטה זוּ הָוִי פְּסִיק
רִישָׁא (פִי אִיסּוֹר נְמַשֵּׁךְ בְהִכְרָה מִדְבָר מָה כָּמוֹ הַמּוֹת הַגְמִישׁ בְהִכְרָה מִהְתּוֹת הַרְאָשׁ)
דְלָא נִיחָא לְיה וּמוֹתָר וְחַלְקוּ עַלְיוֹ וְאָמְרוּ דָא עֲגָדָא נִיחָא לְיה
כְיוֹן דְפִסִיק רִישָׁא הָוָא אִסּוֹר וְהַעוֹלָם נְוַהֲגִים הַיְתָר בְדָבָר וַיֵּשׁ
לְלִימָד עַלְיהֶם זָכוֹת דְכִיּוֹן שְׁהַבְּרוֹזָא אֲרוֹבָה חֹזֵץ לְגַעֲוָרָת וְאֵין יַד
מְגֻעָת לְגַעֲוָרָת מוֹתָר מִידִי דְהָוִי אִסְפּוֹג (פִּירְשׁ הַעֲרוֹד סְפּוֹג הָוָא עַל רַאשׁ
דְג אֶחָד גְדוֹל שְׁבִים וּבְשָׁעה שְׁמָרִים רָאשׁוֹ לְהַסְתָּכֵל בְעוֹלָם יָוֹרֵד אָוֹתוֹ הַסְפּוֹג עַל עִינֵיו
וְאֵינוֹ רֹואָה כְלָום וְלֹולִי זוּ לֹא הִתְהַגֵּה סְפִינָה נְצֹולָה מִפְנִיו) שִׁישׁ לֹו בֵית אֲחִיזָה
וְלֹפִי שְׁאֵין טָעָנָה זוּ חֹזֶקה וַיֵּשׁ לְגַמְגָם בָה טָוב לְהַגְהִיגָם שְׁלָא יִהָא

צַקְנָהּ נָתֵן וְלֹא יִעֲבֹר

אֶל כָּל מִזְבֵּחַ תְּמִימָה תְּמִימָה תְּמִימָה
כִּי גַּם אֶל פְּזַהֲרַת זַצְצָל "אֶל שְׂדֵךְ מִקְוָה שְׂדֵךְ אֶחָד מִסְפֵּרִי רַבָּנוּ עַזְהָה תְּקֹזָעּ לְפָלָא"

30 "חַק נָתֵן וְלֹא יִעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הוֹצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תְּיקַוְן הַמִּידּוֹת

כלי תחת החבית בשעה שפוקקים הנקב (ועיין לעיל סימן ש"א עוד מדיני סחיטה): (יט) ליתן כרכום בתבשיל מותר ואין לחוש לו משום צובע דין צביעה באוכליין: (כ) יש מי שאומר שהאוכל תותים או שאר פירות הצובעים צריך ליזהר שלא יגע בידיו צבעות בגדיו או במפה משום צובע אבל אם צובע פתו במשקה הפירות לית דין צביעה באוכליין:

סימן שכא (א) חbilliy פיאה אזוב וקורנית (פי' מין עשב) הכנין לעצים אין מסתפקין מהם הכנין למאל בHEMA קוטם ואוכל ביד אבל לא בכלי ומולל בראשי אצבעותיו: (ב) אין עושין מי מליח הרבה בלבד לחתת לתוכה הכבשים משום דמי לעיבוד אבל יכול לעשות ממנו מעט לחתת לתוכה התבשיל ואם נתן לתוכו שני שלישים מליח אסור לעשות ממנו אפילו מעט: (ג) אסור למלוח חתיכות צנון ד' או ה' בלבד מפני שנראה ככובש כבשים והcovesh אסור מפני שהוא מבשל אלא מטבל כל אחת לבדה ואוכלה אבל ביצים מותר למלחן: (ד) יש מי שכחtab שמותר לטבול כמה חתיכות צנון אחת אחת לבדה ולהניהם יחד לפניו כדי לאכלם מיד זו אחר זו: (ה) אסור למלוח בשער מבושל או ביצה מבושלת להניחה: (ו) אין למלוח בלבד הרבה פולים ועדים שנתבשלו בקליפה: (ז) מותר לדוך פלפלין אפילו הרבת יחד והוא שידוכם בכתא של סכין ובקערה: (ח) אין כותתין מלוח במדוך של עץ אבל מركח הוא ביד של סכין ובעץ הפרור ואין חושש: הגה ודזק מליח הגם אבל מליח שהיה דק מתחלה ונתבשל ונעשה פתיתין מותר לחתכו בסכין כמו שחותך הפת (כל בו): (ט) מותר לחתוך בשער מבושל או צלי דק בסכין: הגה אבל אסור לחתוך דק דק בשער חי לפני העופות דהואיל ואין יכולין לאכלו ללא חתוך קמשוי ליה אוכל

(תה"ד סימן כ"ז ועיין לעיל סימן שב"ד): (י) אסור לגרור הגבינה בשבת במORG חроз בעל פיפות שקורין ראלוי"ז: (יל) מותר להשכות את התלווש כדי שלא יכמוש: (יכ) המחתך הירק דק דק חייב משום טוחן: הגה והוא הדין לאסור לחות גרגירות וחרובים לפני זקנים (ב"י בשם תופתא) ודוקא פירות וכדומה לזה אסור אבל מותר לפזר להם לפני התרנגולים דהואיל וכבר נטהן אין לחוש דין טוחן אחר טוחן (הגחות מיומני פכ"א ומרدبוי ור"ז פ' כלל גדול וסמ"ג) וכל זה לא מיירי אלא בחותך ומניח אבל אם לאכלו מיד הכל שרי מיד דהוי אבורר לאכול מיד דשרי (תשובה הרשב"א וחר"ז פ' כלל גדול) כדלעיל סימן שי"ט: (יג) אסור לרדוות חלות: דבר מהכורת (פי' הkan שהדברים עושים בו הדבש) מפני שדומה לתולש: הגה ודוקא אם דבוקין בכורת (המניד פכ"א) אבל אם נטלשו מבע"י או שנטרמסקו מבועוד יום והדבש צפ בכורת מותר לרדוותו בשבת (ב"י):

סָדֶר קָלָקָטִי תְּפִלְוֹת הַעֲזָבָן

התפת: יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שגשMER חקיך ומצותיך בעולם הזה, וגזפה וגחיה ונראיה ונירש טוביה וברכה לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא וגזפה להגדיל ולנשא ולפאר ולרומים מלכובתך בעולם, ולגלוות ולפרנס מלכובתך לכל בא עולם ולהעלות המלכות דקדשה לשרשה, ותשיב אל דודך באהבה ואחוה ורעות ויהיה נעשה יהוד קדשא בריך הוא ושביגתיה ביהודה שלים על ידינו תמיד, יטלא פי תהלהך, כל היום תפארתך אברכה אתה ה' בכל עת, תמיד תהלהך בפי תהלהך ה' ידבר פי, יברך כל בשער שם קדשו לעולם ועד ואנחנו נברך יה, מעתה ועד עולם, הלוייה ואזקה לקים מקריא שבחות: "לא ימוש ספר התורה הזה מפיה, והגית בו יומם וليلה" ונאמר: "זאנזאת בריתך אוטם אמר ה', רוחך אשר עלייך ודברך אשר שמתי

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר כ'תרכז טזנור פוזהרג'ת זצ'ל "אך לא מוקזה שדר בזחדר מספרא רבעז זהה תקוץ לבל"

בְּפִיה, לֹא יִמּוֹשׁוּ מַפִּיךְ, וְמַפִּי זָרָעָה, וְמַפִּי זָרָעָה אָמֵר ה' מַעַתָּה
וְעַד עַזְלָם", וְגַזְבָּה לְהַכִּיר אֶתְךָ בְּאָמָת לְמַעַלָּה מִכֶּל הַעוֹלָמוֹת
וַיַּקְרִים מִהְרָה מִקְרָא שְׁפָתּוֹב: "זִיתֵּן עֵז לְמַלְכָו וַיַּרְמֵן קָרוֹן מִשְׁיחָו כִּי
לְה' הַמְלוֹכָה וְמוֹשֵׁל בָּגּוֹים וְעַלּוּ מְוֹשְׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשִׁפְטָה תְּהִרְבֵּנָה
עֲשָׂו וְהִיְתָה לְה' הַמְלוֹכָה וְהִיא ה' לְמַלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא
יְהִי ה' אֶחָד וְשַׁמְּוֹ אֶחָד":

פֶּלֶה פָּא תְּתָאִיר: {מיומן ע"פ תלחה ע"ט} "בַּה' חִסִּיתִי אֵיךְ תֹּאמֶר
לְנֶפֶשִׁי נוֹדִי תְּרַכֶּם צָפֹר, שְׁקַדְתִּי וְאַהֲרִיה בְּצָפֹר בָּזֶד
עַל גֶּג, כִּל הַיּוֹם חִרְפּוֹגִי אָזִיבִי מַהוְלָלִי בֵּין נְשָׁבָעוֹ, כִּי אָפָר כָּלָחֶם
אָכְלָתִי וְשָׁקָעִי בְּבָכִי מִסְכָּתִי מִפְנִי זַעַמָּה וּקְצִפָּה, כִּי גַּשְׁאָתָנִי
וְתְּשִׁלְיָכְנִי" כִּי אָגִי הַוְלָד בְּעוֹלָם, נָע וְנָד בְּאָרֶץ וְאֵין לֵי שָׁוָם מִנְוָחָה
וְהַשְּׁקָטִ כִּי הַרְוָחָה סְעָרָה הַוְלָד וְסֹעָר, וְאָגִי מִבְּלָבָל וּמִטְרָף מִאֵד
יוֹתֶר מִסְפִּינָה הַתוֹעָה בְּלָבִים אֶת מְרִירּוֹת עַזָּה הַדָּעָת טֻוב וְרָע
טֻעַמָּתִי, וְגַתְעָרָב בֵּי מִאֵד הַטֻּוב וְהַרָּע יְיחָד, וְאֵין לֵי שָׁוָם מִנְוָחָה
וְהַשְּׁקָטִ לְפָעָמִים מִתְעֹזֶר בֵּי הַטֻּוב, וּמַגְיעַ לֵי הַרְהֹר הַשׂוֹבָה,
וְאָגִי מִתְחִיל לְהַרְגִּיל עַצְמִי בְּדִרְכֵי ה' בְּדִרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה,
וְלִכְסָפֶת לְתִשְׁוֹבָה שְׁלָמָה בְּאֶמֶת, אֲךָ הוּא לְמַצְעָר מִאֵד, וּבְתוֹךְ כֵּה
מִתְעֹזֶר חַם וּשְׁלוֹם אַשְׁתָּאוֹזֶת, וְאָגִי הַוְלָד וְתוֹעָה עַזָּה וַיְוָרֶד
יְוָרֶד וְעַזָּה, וְהַשְּׁקָטִ לֹא אָוָל אָזִי לֵי מִיצְרֵי אָזִי לֵי מִיּוֹצְרֵי בְּאֶבֶן
הַגְּתָנוֹן בְּתוֹךְ כַּפְתָּהָלָע, כֵּן נֶפֶשִׁי מִטְרָפָת בֵּין מִצְוּלֹת טִיט עַכְיִרת
תְּאֹזֶת עַזָּה עַזָּה הַזָּה וְהַבָּלִי וּבְאֶמֶת אֵין לֵי שָׁוָם מְשֻלָּוֹ וּדְמִיּוֹן לְכָבּוֹת
וְהַדְמוֹת עַצְמָם הַרְחַמְנוֹת שְׁעָלִי מִיּוֹם הַיּוֹתִי עַל הָאָדָמָה עַד הַיּוֹם
הַזָּה, "לֹא שְׁלֹוֹתִי וְלֹא שְׁקַטְתִּי וְלֹא גַּחֲתִי וְיִבְאָ רְגֹז":

תתצא: על כן באתך להפיל תחנתי לפגיחת אלקי ואלקי אבוזתי
מלא רחמים, שתמציא לי ברחמים מנוחה וחשקתו, ותזכני

זֶה נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

בַּתְשׁוּבָה שֶׁלְמָה לְפִנֵּיךְ בְּאֶמֶת אֶל שְׁדֵי יִתְןּוּ לִי רְחַמִּים הָאוֹמֶר
לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֹאמֶר לְצָרוֹתִי דִּי הָאוֹמֶר לִיּוּם עַד פָּה תָּבָא, הוּא יַגְעֹר
בְּהַיִּצְרָא הַרְעָא שְׁלֵי וּבְכָל הַרְזָדְפִים אַוְתֵּי שִׁיסְתַּלְכוּ מִמְּגִי וַיַּתְבַּטְלוּ
מִמְּגִי, וַיַּגְיֻחּוּנִי לְעַבְדוֹ בְּקָבִיעָות בְּאֶמֶת וּבְלֵב שְׁלֵם, בְּשׁוּבָה וְנִחְתָּנוּ
אָוּשָׁעָ, בְּהַשְׁקָט וּבְבִּטְחָה תְּהִיחָה גִּבּוֹרָתִי וְלֹא אַלְךָ עַד עַמְּד בְּקָרִי
וּבְמִקְרָה חָם וּשְׁלֹום וְלֹא אֲהִיחָה בְּגַלְגָּל הַחֹזֵר חָם וּשְׁלֹום, בְּמִטָּה
הַמִּתְהָפֵה, פָּעָם בְּשֵׁר וּפָעָם פְּסָול, פָּעָם טְהוֹר וּפָעָם טְמָא חָם
וּשְׁלֹום רַק אָזְבָּה בְּרְחַמִּיךְ לְעַשׂוֹת תּוֹרָתִי קָבָע וּלְקָבָע עַצְמִי
בְּקָבִיעָות גַּמָּוֹר בְּתוֹךְ קְדֹשָׁתְךָ בְּאֶמֶת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, וְלְעַשׂוֹת
תְּשׁוּבָה שֶׁלְמָה בְּאֶמֶת, וְלַעֲבֹד אַוְתֵּךְ תְּמִיד יוֹמָם וּלְילָה בְּכָל לִבָּךְ
וְגַפֵּשׁ בְּשָׁגַּנִּי יִצְרָא בְּאֶמֶת:

תַּצְבֵּה: וְתַעֲלִגִּי מִתְהָרָה מִטְמָאָה לְטִתְהָרָה מִחְלָל לְקָדְשׁ מִשְׁשָׁת יִמְיָה
הַחְלָל לְקָדְשָׁת שְׁבָתָ קָדְשׁ וְתִזְכְּגִי לְקָבֵל שְׁבָתָ קָדְשׁ בְּשְׁמָחָה גְּדוֹלָה,
וּבְחִדּוֹה רְבָה וּעֲצֹמָה וּבְכָל מִינִי כְּבָוד וּעֲנֵג שְׁבָתָ, וּקְדֹשָׁה וּטִתְהָרָה
גְּדוֹלָה בְּרַצּוֹנָה הַטוֹּב בְּאֶמֶת וְאָזְבָּה לְהַכְּלִיל בְּקָדְשָׁת שְׁבָתָ תְּמִיד
לְעוֹלָם וְעַד, וְלְהַמְשִׁיךְ הַקְּדֹשָׁה שֶׁל שְׁבָתָ לְשָׁשָׁת יִמְיָה הַחְלָל וְאָזְבָּה
לְתְשׁוּבָה שֶׁל שְׁבָתָ קָדְשׁ, וְלִגְוָחָה מֵעַתָּה מִבְּלָעַגְגִּי חָל וּלְהַפְּךְ פָּנִי
לְגִמְרִי מִתְאֹוֹת עַוְלָם הָזָה וְהַבְּלִיוֹ, וּלְקָבָע עַצְמִי בְּאֶמֶת בְּתוֹךְ
הַקְּדֹשָׁה בְּמִנוֹחָה וְהַשְׁקָט, בְּמִנוֹחָת אֲהַבָּה וּנְדָבָה, מִנוֹחָת אֶפְמָת
וְאָמוֹגָה מִנוֹחָת שְׁלֹום וּשְׁלֹוחָה הַשְׁקָט וּבְטָה, מִנוֹחָה שֶׁלְמָה שְׁאָתָה
רֹצֶחֶת בָּה וְלֹא יְהִיא בְּרוֹחִי רַמְּיהָ כָּלָל, וְלֹא אָשׁוֹב עַד לְכֶסֶלָה
לְעוֹלָם:

תַּצְגֵּה: וְאֵם הַרְבִּיתִי אֲשֶׁרֶת, עַד אָשֶׁר חַטָּאֵי לֹא יִמְדוֹ וְלֹא יִסְפְּרוּ
וּבְבָדוּ מִחוֹל יִמְיָם, וְאֵין שָׁוּם לְשׁוֹן בְּעוֹלָם לְכָנוֹת בּוֹ רַבּוֹי וּעֶצֶם
פְּשָׁעֵי וּפְגָמֵי גְּדוֹךְ אֹזֵי לִי כִּי חַטָּאֵת אֹזֵי מָה עָשָׂיתִי, אֹזֵי לִי אֵיךְ

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר כ'תכל' פ'ז'ה ר'צ'ל "אֶל אֶלְעָזָר מִקְוֹה שְׁדָך אֶחָד מִסְפֵּרִי רַבְבָּשׂ אַחֲרֵה תְּקוֹן לְכָל" א' "חַק גַּתֵּן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הָוָצָאת "נְצָחִית וְאַנְצָחָה" ש"ע"י יִשְׁיבַת תְּיקַוָּת

לא חָסַתִּי עַל נְפָשִׁי הַיְּקָרָה מַאֲדָם אֵיךְ הָיִיתִ אֶכְזֹר עַל נְפָשִׁי יוֹתָר
מִכָּל מִינִי רֹצְחִים וְאֶכְזֹרִים שֶׁבָעוֹלָם, וְאֶלְוָה הָיָה מַתְקַבְּצִים עַלְיִי יְחִידָה
כָּל הַרְוֹצְחִים וְהַגּוֹלְגִּים וְהַאֶכְזֹרִים שֶׁבָעוֹלָם לֹא הָיָה יִכְזְלִים לְעַשּׂות
לִי בְּאַלְפָ שָׁנִים מַה שָׁאַנְכִּי עָשָׂיתִי לִי בְּעַצְמִי עַל-יְדִי חַטָּאת וּפְגָם
אֶחָד שֶׁחָטְאָתִי גְּדוֹךְ מִכָּל שְׁבַן כִּי חַטָּאי רַבּוֹ מַסְפֵּר אֹזִי וְאֶבְזִי
אוֹזִי לִי וַיְאַלְלִי מַיִּיתֵּן רָאשִׁי מִים וְעַיִנִי מִקּוֹר דְּמָעָה וְאֶבְכָּה יוֹמָם
וְלִילָה עַל חַלְלִי כִּי חַלְלָתִי אֶת קְדֻשָּׁתִי, וְטַרְפָּתִי אֶת נְפָשִׁי בְּאָפִי,
וְעַגְיִיתִי אֶת נְפָשִׁי בְּכָל מִינִי עֲגָנוֹים מְרִים וּקְשִׁים שֶׁבָעוֹלָם תְּרִינִי
לְפִנֵּיה מְלָא רְחִמִּים אָגִי מְלָא עֹז וְאַתָּה מְלָא רְחִמִּים אָגִי מְלָא
בְּלִבּוֹלִים וּמְחַשְּׁבּוֹת רְעוֹת וּעֲקְמִימִוֹת שְׁבִלְבָבִי, וְאַתָּה מְלָא טֹוב
וַיּוֹשֵׁר וְאַמְתָה וְחִסְדָה וְרְחִמִּים וְחִיִּים וְשִׁלּוּם: